

de smaak van dien vorst en van Bentinck toen hij Daniël Marot opdroeg Duivenvoorde te moderniseeren. De Koning had Marot tot zijn bouwmeester aangesteld, Bentinck had hem zijn groote huis aan het Lange Voorhout te 's Gravenhage doen veranderen, Fagel liet hem een ruime woning zetten in het Noordeinde, de neef van Wassenaer-Obdam dacht over een kostelijk paleis in den hoek van den Kneuterdijk, — wat was natuurlijker dan dat Wassenaer-Duivenvoorde ook zijn Marot-zaal moest hebben? De linkervleugel werd gelijkmatig opgetrokken, het torentje verdween en de kleine voorkamer aldaar werd naar aanwijzingen van den bekwamen bouwmeester nieuw betimmerd. Maar veel grooter en belangrijker was, wat hij deed met de groote zaal, welke reeds vandoord gelijkvloersch het geheele vooruit-springende deel van den rechtervleugel had ingenomen. Hij bracht er een der plafonds in, die zoo terecht

tot zijn roem hebben bijgedragen; dan verdeelde hij de wanden in met stucwerk versierde vakken, en bestemde voor elk dier vakken een portretstuk van de elkaar sedert 1640 opgevolgd hebbende heeren en vrouwen van Duivenvoorde, boven den schoorsteenkwamen dan de nog oudere stamvader en moeder. Zijn ontwerp-teekeningen voor dit werk worden hierbij gereproduceerd, met een afbeelding van de zaal-zelve, — die slechts in onderdeelen ten slotte iets anders geworden is. Het geheel maakt inderdaad den door Marot en zijn lastgever bedoelden indruk van voornamen rijkdom en deftige verheerlijking van het illustre geslacht.

Het is de Arent van Wassenaer-Duiven-

voorde, die deze verandering verordende, door wien ook boven de voordeur een steen werd geplaatst, waarin gegrift staat:

Praetorium hocce ex Wassenariorum stirpe antiquissima conditum Didericus Philippo fratri feudi titulo donavit, Anno Aerae Chr. MCCXXVI. Vetustate temporum pene collapsum et saepius deinde reffectum, firmavit, instauravit, auxit, hortis ornavit Arnoldus, baro Wassenario-Duvenvordius Philippi continuae masculorum seriae decimus sextus successor et haeres: Anno aerae Chr. MDCCXVII.

Posteris faveat numen supremum”.

Dit inschrift spreekt behalve over het huis,

ook over de tuinen. En niet ten onrechte; behoorde oorspronkelijk — althans in de 15de eeuw — ongeveer 65 morgen land onmiddellijk tot het kasteel, in de 17de eeuw was dit reeds 100 morgen geworden en een steeds grooter deel daarvan was aan zijn oor-

HET KASTEEL IN 1739, VOORZIJD.

spronkelijke bestemming van bouw en weiland onttrokken en tot bosch en tuin gemaakt. Terwijl wij op de aardige kaart van Balthasar Florisz. van 1610 nog slechts betrekkelijk weinig aanleg rondom het huis zien, laat vooral de gravure van Elandt een uitgebreiden, regelmatigen parkbouw vermoeden. Wij zien in de beide rechthoekige siertuinen ter wederzijde van het huis de stijl van den tijd hoogtij vieren in de kunstige perkvormen, en daaromheen rechte lanen van hoog opgaand hout alles omgeven. Het „hortis ornavit” van baron Arent moet wijzen op een nog veel verder uitgebreid plantsoen, waarvan wij nu nog de sporen terug